

Placówki oświatowe i biblioteki szkolne w Danii - relacja z wyjazdu studyjnego

Po wyjeździe studyjnym do Danii zorganizowanym przez Sekcję Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych przy ZG Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w dniach 11-18 września 2004 r. chciałabym podzielić się informacjami na temat funkcjonowania wybranych placówek oświatowych w Kolding:

- Centrum Pedagogiczne (Centrala Pedagogiczna)
- Szkoła Podstawowa
- Biblioteka Szkolna

Miasto Kolding (ok. 60 tys. mieszkańców), urokliwie położone w Jutlandii Południowej, 16 km od mostu przez Mały Bełt, na końcu głęboko wciętej zatoki. Jest ważnym portem i węzłem komunikacyjnym oraz ośrodkiem przemysłowym i handlowym. Nad miastem wznosi się olbrzymi zamek królewski z XIII wieku.

Jedną z pierwszych instytucji, którą odwiedziliśmy było **Centrum Pedagogiczne (zamiennie Centrala Pedagogiczna)** w Kolding. Na przykładzie Komunne Kolding (gminy) przedstawiono nam jak wygląda organizacja szkolnictwa w Danii na poziomie szkół podstawowych. Zarząd gminy zatrudnia i zwalnia pracowników danej szkoły. Natomiast o wyborze dyrektora decyduje zarząd szkoły, wybierany na 4 lata.

Zarząd Szkoły:

- 7 rodziców
- 2 prac. szkoły
- 2 uczniów

Ostateczna kandydatura zostaje przedstawiona wydziałowi oświaty do zatwierdzenia. Nigdy dyrektor nie zostaje zwolniony natychmiast, ma rok czasu na podsumowanie swojej pracy. Jeśli zostaje zwolniony, to przenosi się go do innej szkoły, ale z dotychczasową pensją przez 3 lata.

Formalne funkcjonowanie szkół:

- dać metodę jak zdobywać wiedzę
- zadbać o odpowiednią bazę szkoły (w Danii jest to tzw. trzeci pedagog funkcjonowania szkoły)

Szkoły w Kolding:

- 16 szkół podstawowych
- 4 szkoły prywatne
- 2 szkoły młodzieżowe (dla 14-15-latków, którzy po 9 klasie mieli przerwę w nauce)

- 2 szkoły tzw. zielone (troska o wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży, korzystają z nich pozostałe szkoły w Kolding)

Szkoła podstawowa obejmuje dzieci w wieku od 6-17 lat:

- 0 jest nieobowiązkowa
- 1-9 obowiązek nauczania, ale nie chodzenia do szkoły (może uczyć się w domu, zdając egzaminy)
- po 9 klasie decyzja o dalszym kształceniu należy do ucznia

Centrum Pedagogiczne (zamiennie Centrala Pedagogiczna) zapewnia szkołom:

- doradztwo metodyczne (również dla szkół dwujęzycznych)
- kompletne wyposażenie bibliotek szkolnych (książki, książki elektroniczne, multimedia)
- wypożyczenie potrzebnych pomocy dydaktycznych oraz sprzętu (np. kajaki, namioty i inne)

Bibliotekarz przeglądając strony internetowe może przyjść i zgłosić potrzebę wybranych materiałów dla własnej biblioteki. Do Centrali Pedagogicznej raz w tygodniu jest przesyłana lista (oferta) książek i multimediów z różnych wydawnictw. Trafia ona do dyrektora centrali pana Hansa Radsteda, który organizuje dwa razy w miesiącu spotkania bibliotekarzy wszystkich bibliotek szkolnych. Na podstawie tych list (ofert) bibliotekarze składają zamówienia. Otrzymują z Centrali Pedagogicznej przygotowane materiały, włącznie z ich opracowaniem. Operacja zamówień dokonywana jest komputerowo. Bibliotekarz szkolny jest wyłączony z prac technicznych, a skupia się na pracy dydaktyczno-wychowawczej i informacyjnej z uczniami i nauczycielami.

Na stronie internetowej można znaleźć wszystkie dane o pracy szkoły, w tym i biblioteki:

- zakupy
- wypożyczenia
- praca dydaktyczna
- kasacja materiałów
- przepisy prawne dot. oświaty i bibliotek

W Danii dzieci mają dostęp do Internetu od 1985 roku.

Braendkjaerskolen (Szkoła Podstawowa) w Kolding jest największą szkołą podstawową, liczy 740 uczniów (średnio w szkołach podstawowych od 300-400 uczniów)

W tej szkole zatrudnionych jest:

- 90 nauczycieli
- 50 pedagogów
- 4 bibliotekarzy + nauczyciele na stałe współpracujący z biblioteką

Szkoła posiada własne Informatorium, w naszym rozumieniu System Komputerowy Szkoły. **Informatorium zawiera strony www.:**

- ogólną
- nauczyciela
- ucznia
- rodziców

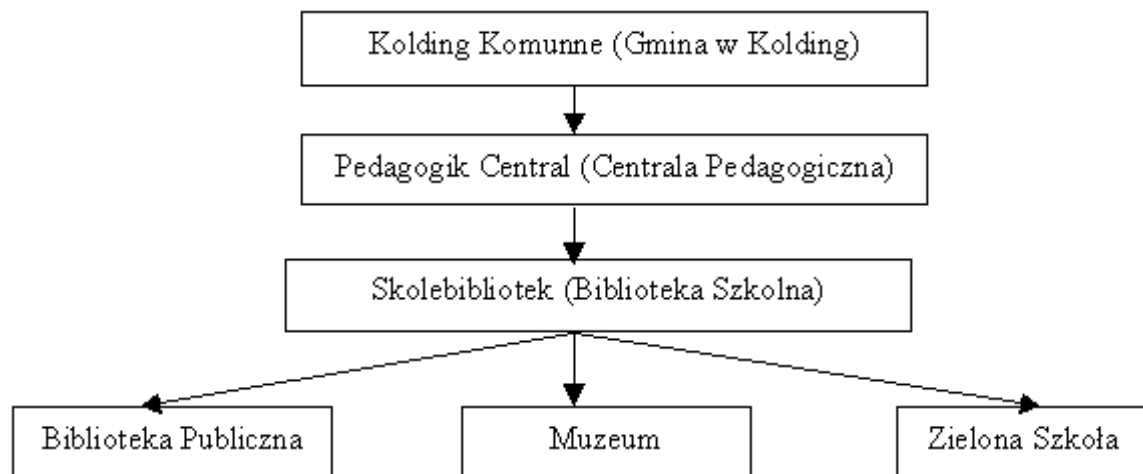
Wszystkie stanowiska komputerowe podłączone są do Internetu.

Jeden dzień w tygodniu jest otwarty dla rodziców- mają prawo wejść i uczestniczyć w lekcjach (lekcji).

Skolebibliotek (Biblioteka Szkolna) i jej zadania:

- ułatwić pracę nauczyciela
- dostarczyć nauczycielowi książki, pomoce i inne materiały (również ze zbiorów Centrali Pedagogicznej)
- służyć doradztwem pedagogicznym
- pracować z projektem bibliotekarza i nauczyciela
- współpracować na polu doboru książek
- nauczyć szukania wiedzy w Internecie
- wypożyczać

Współpraca biblioteki:

Biblioteka szkolna zajmuje 500 m² na terenie tej szkoły. Nie będzie przesadą, jeśli powiem, że jestem pełna zachwytu nad logicznym zaprojektowaniem i wykorzystaniem tej przestrzeni. Uczniowie i nauczyciele mają wolny dostęp do wszystkich zbiorów bibliotecznych. Poszukiwanie ułatwia im wiele stanowisk komputerowych z katalogiem elektronicznym oraz możliwością przeglądania stron internetowych.

Pomyślano również o miejscach dla relaksu z książką lub czasopiśmie, służą temu wydzielone boksy z wymoszczonymi "pufo-leżankami" w otoczeniu pięknych roślin.

Bibliotekarz szkolny jest wybierany z rozpisanego konkursu. Podstawowym warunkiem ubiegania się o takie stanowisko musi być doświadczenie w zawodzie nauczycielskim. Następnie nauczyciel odbywa studia podyplomowe, bądź kończy odpowiednie kursy dla bibliotekarzy. Tygodniowy wymiar czasu pracy bibliotekarza szkolnego wynosi 25 godzin.

Ponadto zwiedzaliśmy również:

- Folkebibliotek w Kolding (Bibliotekę Publiczną)
- Hertug Hans w Haderslev (Szkołę Podstawową)
- Bibliotekę Królewską w Kopenhadze
- Amtsentret ACU w Vejle (Wojewódzką Centralę Pedagogiczną)
- Gronvangskolen w Vejen (Szkołę Podstawową)

*Artykuł został opublikowany w czasopiśmie „AD rem” 2004/2005 nr 2 s. 33-34
oraz w serwisie Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP*